

Ізмодснова Н.К.

УДК 338.443:664

ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ УЗГОДЖЕНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ПРОДОВОЛЬЧОГО КОМПЛЕКСУ

Анотація. Досліджено сутність та необхідність формування узгодженого розвитку підприємств продовольчого комплексу. Актуальною є реалізація основних положень стосовно до агропродовольчого комплексу як складної соціально-економічної системи. У світовій науці уся зростаюча увага приділяється дослідженню проблем взаємодії суспільства й природи, взаємовпливу природного середовища й антропогенної діяльності. У результаті реформ у українському агропродовольчому комплексі відбулися істотні соціально-економічні перетворення. Ефективність системи регулювання укладається в створенні умов для стійкого економічного розвитку. Наукове обґрунтування стратегії сталого розвитку агропродовольчого комплексу країни вимагає чіткого визначення відповідних критеріїв, що відображають мінливі внутрішні й зовнішні умови.

Ключові слова: агропродовольчий комплекс, узгоджений розвиток, аграрне виробництво, організаційно-економічний механізм, продовольча безпека.

Аннотация. Исследована сущность и необходимость формирования согласованного развития предприятий продовольственного комплекса. Актуальной является реализация основных положений относительно агропродовольственного комплекса как сложной социально-экономической системы. В мировой науке возрастает внимание исследованию проблем взаимодействия общества и природы, взаимовлияния природной среды и антропогенной деятельности. В результате реформ в украинском агропродовольственном комплексе состоялись существенные социально-экономические преобразования. Эффективность системы регулирования заключается в создании условий для устойчивого экономического развития. Научное обоснование стратегии постоянного развития агропродовольственного комплекса страны требует четкого определения соответствующих критериев, которые отображают непостоянные внутреннее и внешнее условия.

Ключевые слова: агропродовольственный комплекс, согласованное развитие, аграрное производство, организационно-экономический механизм, продовольственная безопасность.

Summary. The essence and necessity of forming the agreed development of the enterprises of the food complex are under investigation. Up to date is the realization of the basic statements concerning the agricultural complex as a compound socio-economic system. In the world science attention to investigation of the problem of interaction of environmental surrounding and anthropogenic activity increases. Because of the reforms in Ukrainian agricultural complex, the major socio-economical transformations took place. The effectiveness of the regulation of the system lies in the creation of the conditions for the steady economic development. Scientific grounding of the strategy of the steady development of the agricultural complex of the country demands the precise definition of the criteria that reflect the unsteady inner and outer conditions. The most important constituent of the food politics is the supplying of the agreed growth of the agricultural production – the basis of the supplying the population with food. At the same time, the stability of the dynamics of the production may be achieved only based on adoption of scientific and technological advance in agricultural sphere and in the fields that provide it. The adoption of progressive technologies requires sufficient providing of the agricultural branch with material and technical basis. All it demands the definite ties of agricultural production with other branches as in the field of providing the material technical basis as also in the field of realization of the agricultural feedstock and its further processing.

Keywords: agricultural complex, agreed development, agricultural production, organizational-economic mechanism, food safety.

Постановка проблеми. Актуальною є реалізація основних положень стосовно до агропродовольчого комплексу як складної соціально-економічної системи. Подолання диспропорцій у структурі агропродовольчого комплексу України й стан його ресурсного потенціалу, необхідність формування ефективної системи узгодження кінцевих результатів і витрат вимагають розробки теоретико-методологічної й практичної стратегії узгодженого розвитку комплексу, наукового обґрунтування подальших інституціональних реформ в економіці, що трансформуються, удосконалення організаційно-економічного механізму узгодженого розвитку у комбінації з використанням ринкових важелів і стимулів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Особливий внесок у розробку теоретичних аспектів формування й розвитку продовольчого сектору внесли такі відомі вчені як Л. Каїторович, А. Маршалл, І. Мальтус, Л.О. Мармуль, П.М. Макаренко, Л.Ю. Мельник, В.Я. Месель-Веселяк, Д. Рікардо, А. Сміт, Г.Г. Савіна, І.О. Соловійова, Ю.В. Ушкаренко, В.В. Хмурова, та ін.

Виділення не вирішених раніше часток загальної проблеми. В цьому контексті дослідження проблем сталого розвитку агропродовольчого комплексу як складної багаторівневої системи стає особливо значним для вироблення несуперечливої й цілеспрямованої стратегії його розвитку, що припускає комплексне вирішення проблем економіки, екології й політики. У світовій науці уся зростаюча увага приділяється дослідженню проблем взаємодії суспільства й природи, взаємовпливу природного середовища й антропогенної діяльності. Стратегія сталого розвитку агропродовольчого комплексу на основі раціонального використання природних ресурсів спрямована на створення соціально-економічної й біологічної системи яку відіграють суспільні інтереси досягнення економічної та продовольчої безпеки країни.

Ціль статті. Найважливішим завданням економічної науки є теоретичне обґрунтування стратегії сталого розвитку агропродовольчого комплексу, що охоплює ключові важелі регулювання на всіх рівнях цієї складної організаційно-економічної системи, виявлення взаємодії зовнішніх і внутрішніх факторів, що визначають кінцеві результати функціонування комплексу.

Основний матеріал. У результаті реформ у українському агропродовольчому комплексі відбулися істотні соціально-економічні перетворення. Змінилося інституціональне середовище, виник багатуокладний сектор економіки, функціонують 264 тисячі фермерських господарств, майже 90 відсотків великих і середніх сільськогосподарських підприємств перебувають у приватній власності. Практично повністю приватизовані харчова й переробна промисловість, оптова й роздрібна торгівля, галузі виробничої інфраструктури. Радикально змінилися економічні, фінансові й правові умови господарювання. Сформувався продовольчий ринок, розбудовується конкурентне середовище. Товаровиробники почали активно реалізовувати свої конкурентні переваги. Агропродовольчий комплекс поступово вбудовується у систему світогосподарських зв'язків.

Однак передбачувана ефективність ринкових реформ в агропродовольчому комплексі поки не досягнута, що зв'язане, насамперед, з недостатньою пропрацьованістю теоретичних основ регулювання комплексу в умовах ринкових перетворень. Ефективність системи регулювання укладається в створенні умов для стійкого економічного розвитку. Наукове обґрунтування стратегії сталого розвитку агропродовольчого комплексу країни вимагає чіткого визначення відповідних критеріїв, що відображають мінливі внутрішні й зовнішні умови. Актуальність стратегічного управління агропродовольчим комплексом у сучасних умовах обумовлене множинністю завдань сталого розвитку, їх ускладненням у зв'язку із процесами глобалізації, загостренням проблеми продовольчого забезпечення у світі, зростанням ролі вищої ланки керування в ієрархії управлінської структури агропродовольчого комплексу, необхідністю узгодження макро-, мікро- і регіональних стратегій і обліку зростаючих ризиків у прийнятті управлінських розв'язків.

Найважливішою складовою продовольчої політики є забезпечення узгодженого зростання сільськогосподарського виробництва – основи забезпечення населення продовольством. У той же час стабільність динаміки виробництва може бути досягнута тільки на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу в аграрній сфері, а також у галузях, що її забезпечують. Впровадження прогресивних технологій вимагає високої забезпеченості сільського господарства матеріально-технічними коштами. Усе це вимагає певних зв'язків сільськогосподарського виробництва з іншими галузями по лінії як постачання матеріально-технічними коштами, так і реалізації сільськогосподарської сировини та її переробки.

Постачанням сільського господарства засобами виробництва займаються 90 галузей та підгалузей.

Зв'язки сільського господарства з переробною промисловістю будуються на основі розширення асортименту продуктів харчування, що приводить до створення нових галузей харчової промисловості. Усе більша частина сільськогосподарської сировини, перш ніж потрапити у сферу споживання, проходить промислову переробку. Майже три чверті сільськогосподарської продукції надходить у цей час у сферу промислової переробки, і лише не більш ніж 20 % – безпосередньо у сферу особистого споживання.

Таким чином, зріст суспільних потреб, прогрес продуктивних факторів, поглиблення суспільного поділу праці обумовили формування нової народогосподарської системи – продовольчого комплексу, тобто групи взаємозв'язаних галузей народного господарства, що забезпечують населення продовольством.

Продовольчий комплекс – це складова агропромислового комплексу країни. Останній характеризується тим, що його головною функцією є задоволення потреб не тільки у продовольстві, але й в інших предметах споживання, вироблених із сільськогосподарської сировини.

Продовольчий комплекс відрізняється високою питомою вагою витрат на виробництво сільськогосподарської сировини. На виробництво продуктів харчування доводиться до 70 % загального обсягу витрат праці, інша частина – на промислову сферу комплексу й насамперед – на харчову промисловість.

Найбільша питома вага витрат на виробництво продовольства припадає на долю м'яса й м'ясопродуктів (25- 30 %), молока й молочних продуктів (20-23), хліба й хлібобулочних виробів, включаючи борошно, крупу, макаронні й кондитерські вироби (15-16 %).

До продовольчого комплексу відносяться галузі або підгалузі, а також види діяльності матеріального виробництва при наявності наступних умов:

1. прямого впливу даного виробництва на досягнення основних цілей комплексу;
2. міжгалузевих зв'язків по поставках і використанню продукції;
3. зворотних зв'язків між галуззю-споживачем і галуззю-постачальником.

Висновки та пропозиції. На основі оцінки стану та організаційно-економічних зв'язків підприємств продовольчого комплексу доведено, що у цій сфері є значні резерви і можливості для розвитку на основі взаємного узгодження господарських цілей, якими виступають ефективність та економічні показники. Доведено, що основним фактором, який визначає можливість узгодженого розвитку підприємств продовольчого комплексу АР Крим, є підвищення узгодженості ефективності їхньої господарської діяльності. Це обумовлено більш тісними зв'язками підприємств продовольчого комплексу АР Крим, які функціонують у межах однієї виробничої ланки.

Джерела та література:

1. Боулдинг К. Общая теория систем скелет науки / К. Боулдинг // Исследования по общей теории систем. – М. : Наука, 1969. – 240 с.
2. Гринів Л. С. Екологічно збалансована економіка : проблеми теорії : Монографія. / Л. С. Гринів – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 240 с.
3. Ушкаренко Ю. В. Резерви ефективного розвитку харчової промисловості Херсонської області / Ю. В. Ушкаренко // Економічні та управлінські аспекти розвитку підприємств харчової промисловості : матеріали міжн. наук.-практ. конф. (2-4 жовтня, 2013 р., м. Одеса). – С. 71–74.

4. Хмурова В. Формування організаційних структур управління шляхами стійкого розвитку підприємств : монографія / В. Хмурова, Р. Янковський. – Херсон. : Блиц-інформ, 2013. – 230 с.
5. Шевчук В. Я. Макроекономічні проблеми сталого розвитку / В. Я. Шевчук – К. : Геопрінт, 2006. – 200 с.

Иванинская И.И.

УДК 378.1:004.418

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ЭЛЕКТРОННОЙ СИСТЕМЫ «ДЕКАНАТ»

***Анотація.** Матеріали даної статті містять як теоретичний опис поширених в даний час автоматизованих систем, так і практичну розробку додатка на платформі ІС. Дана стаття присвячена розробці електронної системи «Деканат». Наводиться опис розробленої електронної системи на прикладі деканату Республіканського вищого навчального закладу "Кримський інженерно-педагогічний університет". Електронна система використовується для автоматизації роботи деканату.*

***Ключові слова:** навчальний заклад, деканат, електронна система, автоматизація, інформаційна система, програмна платформа, ІС.*

***Аннотация.** Материалы данной статьи содержат как теоретическое описание распространённых в настоящее время автоматизированных систем, так и практическую разработку приложения на платформе ІС. Данная статья посвящена разработке электронной системы «Деканат». Приводится описание разработанной электронной системы на примере деканата Республиканского высшего учебного заведения «Крымский инженерно-педагогический университет». Электронная система используется для автоматизации работы деканата.*

***Ключевые слова:** учебное заведение, деканат, электронная система, автоматизация, информационная система, программная платформа, ІС.*

***Summary.** The contents of this article contain both theoretical description widespread now automated systems and practical application development platform ІС. This article focuses on the development of an electronic system «Dean's office». The description of the electronic system developed by the example of the deanery of the Republican higher education institution "Crimean Engineering and Pedagogical University." The electronic system used to automate the Dean's office.*

***Keywords:** educational institution, Dean's office, electronic system, automation, information system, software platform, ІС.*

Постановка проблеми. Ефективність роботи учебного заведения зависит от ряда факторов, и самым важным из них является роль информации и информационных ресурсов в учебных процессах.

Одним из самых важных условий успешного функционирования любого деканата является эффективный обмен информацией. На сегодняшний день, несмотря на достаточно полную укомплектованность компьютерами большинства деканатов, процессы информационного обмена архаичного характера и являются не оптимальными.

Сотрудникам деканатов ежедневно приходится выполнять большой объем рутинной работы по учету контингента студентов и обеспечению учебного процесса на факультете. При этом возникает необходимость в предоставлении информации в различных форматах. Необходимость внедрения информационной системы, автоматизирующей основные функции образовательного процесса, в настоящее время является важным и приоритетным направлением.

Анализ последних исследований и публикаций. В настоящее время вопросу автоматизации процесса работы университетов уделяется большое внимание. Однако, проблема создание единой свободно распространяемой системы остаётся нереализованной. Компания ІС уделяет данной проблеме достаточное внимание и ежегодно проводит конференцию "Использование программных продуктов ІС в учебных заведениях", по окончании которой публикуется сборник научных статей студентов. В процессе исследования данной темы были рассмотрены статьи, посвящённые возможности использования продуктов компании ІС, в ходе разработки программного обеспечения для учебных заведений.

Постановка задачи.

1. определить средства и технологии для реализации требуемого программного обеспечения;
2. спроектировать и реализовать электронную систему "Деканат".

Разрабатываемая электронная система будет применена в деканатах учебных заведений. Ее использование должно облегчить рутинный труд сотрудников деканата по управлению учебным процессом.

Для решения следующей проблемы предполагается внедрить в разрабатываемую систему следующие модули:

- модуль работы со студентами и академическими группами;
- модуль работы с преподавателями и кафедрами факультета;
- модуль по работе с документами различного характера (социальные, общественные и др.).

Цель исследования: определить необходимую для реализации поставленных задач терминологию, выявить наиболее подходящую для реализации системы программную платформу, спроектировать электронную систему «Деканат».

Основной материал. Деканат, как структурная единица Высшего учебного заведения, в настоящее время, представляет собой важное подразделение, которое регулирует учебную деятельность студентов. Деканат возглавляется деканом и является организационным центром работы факультета. Деканат